

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobkyně: A. H., nar. X,
Bytem X, X,
*zastoupená Mgr. Pavlem Francem, advokátem,
se sídlem Údolní 567/33, 602 00 Brno,*

proti

žalovanému: Český báňský úřad,
se sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha,

za účasti

osob
zúčastněných
na řízení

- 1) **Omnigon, s.r.o.**, IČO: 02398231,
se sídlem Na Fialce 2437/16, 251 01 Říčany,
*zastoupená Mgr. Pavlem Bartoněm, advokátem,
se sídlem Chodská 1383/22, 120 00 Praha 2 – Vinohrady,*
- 2) **PETROMA KAMENOLOMY s.r.o.**, IČO 08859591,
se sídlem č. p. 120, 431 54 Vilémov,
*zastoupená Mgr. Radkem Klesou, advokátem,
se sídlem Riegrova 223/20, 301 00 Plzeň,*
- 3) **DOLESA s.r.o.**, IČO 04940466,
se sídlem Nerudova 359, 330 27 Vejpřnice,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2021, č. j. SBS
19558/2021/ČBÚ-23/2,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osobám zúčastněným na řízení se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobkyně se před správními orgány domáhala zrušení smlouvy o převodu dobývacího prostoru jako veřejnoprávní smlouvy. Obvodní báňský úřad pro území kraje Karlovarského (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) rozhodl dne 29. 3. 2021 o návrhu žalobkyně tak, že usnesením č. j. SBS 12896/2021/OBÚ-08 (dále jen „*rozhodnutí správního orgánu I. stupně*“) řízení zastavil podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „*správní řád*“), neboť dospěl k závěru, že podaná žádost byla zjevně právně nepřipustná. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, přičemž žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 7. 2021, č. j. SBS 19558/2021/ČBÚ-23/2 (dále též jen „*napadené rozhodnutí*“), rozhodl tak, že odvolání žalobkyně se zamítá a rozhodnutí správního orgánu I. stupně se potvrzuje.
2. Věcně jde o to, že zesnulý otec žalobkyně, J. H., uzavřel dne 2. 5. 2014 se společností Omnigon s.r.o. kupní smlouvu, jejímž předmětem byl podíl o velikosti 45/100 k pozemkům p. č. X, st. XA, st. XB, st. XC, st. XD, st. XE a XF v k. ú. X, obec X. Pozemky jako soubor tvoří kamenolom, na kterém se nachází dobývací prostor Stráž nad Ohří. Kupní smlouva byla doplněna o dodatek ze dne 12. 11. 2015, v němž byla kupní cena stanovena na 12 000 000 Kč se splatností nejpozději do 48 měsíců, přičemž společnost Omnigon s.r.o. ovšem neměla celou kupní cenu řádně uhradit, pročež žalobkyně jako správkyně pozůstalosti po svém otci od kupní smlouvy odstoupila.
3. J. H. však ještě coby podnikající fyzická osoba (J. H.-Stavby Prunéřov) převedl na společnost Omnigon i práva k dobývacímu prostoru nacházející se na předmětných pozemcích, a to smlouvou o převodu dobývacího prostoru ze dne 14. 4. 2014, přičemž převod byl proveden bezúplatně. Smlouva o převodu dobývacího prostoru byla schválena správním orgánem I. stupně rozhodnutím ze dne 17. 4. 2014, č. j. SBS 05074/2014/OBÚ-08. Dobývací prostor byl následně převeden na další právnické osoby, které vystupují jako osoby zúčastněné na řízení. Žalobkyně se domáhala zrušení této smlouvy o převodu dobývacího prostoru, jednak proto, že s jejím uzavřením neudělily souhlas dotčené osoby, a dále kvůli existenci střetu zájmů a kvůli neplnění povinností plynoucích ze shora zmíněné kupní smlouvy ze strany společnosti Omnigon s.r.o.

Obsah žaloby

4. Žalobkyně uvedla, že nesouhlasí s argumentací žalovaného, dle níž s ohledem na povahu dobývacího prostoru zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (dále jen „*HZ*“), nevyžaduje, aby vlastníci pozemků se stanovením dobývacího prostoru souhlasili. Podle § 168 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“) nabývá veřejnoprávní smlouva, která se přímo dotýká práv nebo povinností třetí osoby, účinnosti v okamžiku, kdy s ní tato osoba vysloví písemný souhlas.
5. Ačkoli je nesporné, že právně není výhradní ložisko součástí pozemku, je vymezení dobývacího prostoru zcela jistě skutečností, která ovlivňuje podobu následné hornické činnosti a tak se přímo dotýká práv a povinností třetích osob, a je proto k její účinnosti potřebný písemný souhlas dotčených osob, kterými jsou i vlastníci dotčených pozemků, na nichž se dobývací prostor nachází. V této části je tedy napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, protože se s námitkou žalobkyně ohledně § 168 správního řádu řádně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nevyporádává, resp. se žalovaný snaží argumentovat tím, že smlouvy o převodu dobývacího prostoru nemají veřejnoprávní povahu.

6. Žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 22 Cdo 81/2015, dle něž naopak má smlouva o převodu dobývacího prostoru dle § 27 odst. 7 HZ veřejnoprávní povahu. Obsahem této smlouvy je převod veřejných práv a povinností vztahujících se k dobývacímu prostoru, které jsou stanoveny v rozhodnutí obvodního báňského úřadu, jedná se tak o veřejnoprávní smlouvu o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv a povinností dle § 162 správního řádu mezi soukromoprávními subjekty.
7. Žalobkyně má za to, že veřejnoprávní smlouva, které chybí souhlas dotčené osoby, je neúčinná bez ohledu na to, kdo na chybějící souhlas upozorní. Argumentace žalovaného, že žalobkyně nemá titul k zastupování manželů K., jejichž souhlas je k účinnosti smlouvy potřeba, je irelevantní. Napadené rozhodnutí je tedy v rozporu s § 168 a násl. správního řádu, a proto nezákonné.
8. Napadené rozhodnutí je v rozporu s § 33 odst. 1 HZ. Žalovaný argumentuje, že ustanovení o střetu zájmu se týká pouze hornické činnosti, přitom toto z § 33 hornického zákona nevyplývá, toto ustanovení hovoří o nutnosti řešit střet zájmů obecně v jakékoli situaci, kdy jsou využitím výhradního ložiska ohroženy určité objekty a zájmy. Tak tomu je v projednávané věci, když z původně zdánlivého vyřešení vztahů mezi žalobkyní a společností Omnigon s.r.o. vyvstal současný střet zájmů kvůli neplnění smluvních povinností ze strany společnosti Omnigon s.r.o. a následnému odstoupení od kupní smlouvy ze strany žalobkyně. Ustanovení § 33 HZ nelze vykládat tak, že střet zájmů je nutné řešit pouze na začátku celého procesu těžby, jelikož je zřejmé, že ke střetům zájmů může docházet kdykoli v průběhu těžby. Napadené rozhodnutí je v rozporu i s § 33 HZ, a proto je nezákonné.
9. Žalovaný odkazuje žalobkyni na řešení situace před civilními soudy. Žalobkyně v době podání žaloby vedla civilní spor – řízení o určení vlastnického práva k nemovitostem v dobývacím prostoru – před Okresním soudem v Karlových Varech pod sp. zn. 16 C 38/2021. Vedení civilního sporu nic nemění na tom, že projednávaná věc má i svůj veřejnoprávní rozměr. Veřejná správa nemůže aprobovat stav, kdy dochází k těžbě na cizím pozemku bez jakékoli finanční náhrady, zvláště v situaci, kdy disponuje prostředky, jak tomu zabránit.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný odkázal zejména na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně a konstatoval, že žalobkyně svá práva k dobývacímu prostoru odvozuje tak, že je správkyní pozůstalosti po svém otci J. H., přičemž organizace J. H. – Stavby Pruněrov figurovala ve smlouvě o převodu dobývacího prostoru, která byla uzavřena dne 14. 4. 2014. Následně dne 2. 5. 2014 byla uzavřena i kupní smlouva mezi J. H. a společností Omnigon s.r.o., jejímž předmětem byl převod podílu na pozemcích, na nichž se nachází dobývací prostor. Na základě této kupní smlouvy, ve znění pozdějšího dodatku, převedl J. H. na společnost Omnigon s.r.o. předmětné pozemky za cenu ve výši 12 000 000 Kč splatnou nejpozději do 48 měsíců od podpisu kupní smlouvy. Žalobkyně má za to, že kupní smlouva a smlouva o převodu dobývacího prostoru byly vzájemně provázané, pan H. podmínil převod dobývacího prostoru převodem nemovitostí uvedených kupní smlouvě. Pan H. zesnul dne 27. 4. 2017, nemohl tak dle žalobkyně bránit svá práva a namítat porušení kupní smlouvy, jelikož lhůta k zaplacení kupní ceny dosud neuplynula. Pan H. tak nemohl namítat podstatnou změnu poměrů, které byly rozhodující pro stanovení obsahu smlouvy, ani další důvody Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

pro zrušení smlouvy o převodu dobývacího prostoru.

11. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí konstatoval, že je nutné rozlišovat mezi smlouvou o převodu dobývacího prostoru a kupní smlouvou o převodu pozemků. Zákonným titulem pro převod dobývacího prostoru je vedle smlouvy o převodu dobývacího prostoru rozhodnutí, kterým byl udělen souhlas správního orgánu I. stupně k převodu dobývacího prostoru. Kupní smlouva týkající se převodu pozemků nemá žádný význam pro převod dobývacích prostorů.
12. Ustanovení § 27 odst. 7 HZ stanovuje jako podmínky pro převod dobývacího prostoru uzavření smlouvy o převodu a dále souhlas obvodního báňského úřadu. Při naplnění těchto podmínek dojde k převodu dobývacího prostoru. I pokud by následně došlo k neplatnosti smlouvy o převodu dobývacího prostoru, je toto relevantní pouze potud, pokud by k takovému zneplatnění smlouvy došlo již od samotného počátku jejího uzavření. Výhradní ložisko, které patří do vlastnictví státu, není součástí pozemku a nelze ho s vlastnictvím pozemku nikterak spojit.
13. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38, dle něž se § 27 odst. 7 HZ vztahuje k vlastnímu převodu dobývacího prostoru, nikoli ke smlouvě. Obvodní báňský úřad tak nevydává souhlas ke smlouvě o převodu, ale s vlastním převodem ve smyslu horního zákona.
14. K převodu dobývacího prostoru pravomocně došlo v roce 2014, v mezidobí nebyl organizací převádějící ani nabývající napaden. J. H. se ještě za svého života mohl v právem předjímané době bránit, což neučinil.
15. Správní orgán I. stupně v řízení o žádosti ve věci vydání předchozího souhlasu ke smluvnímu převodu dobývacího prostoru zkoumá, zda žádost o vydání předchozího souhlasu splňuje náležitosti stanovené § 45 správního řádu a zda jsou splněny požadavky stanovené pro zabezpečení převodu dobývacího prostoru. Všechny požadavky a povinnosti byly v roce 2014 splněny a organizace Omnigon s.r.o. dále pokračovala vůči státní báňské správě v plnění povinností.
16. Rozdíl mezi smlouvou o převodu dobývacího prostoru a kupní smlouvou činí i okruh smluvních stran. Navíc v čl. II smlouvy o převodu dobývacího prostoru je výslovně uvedeno, že převod je proveden bezúplatně a převodce nemá v souvislosti s převodem dobývacího prostoru podle této smlouvy žádné finanční nároky. Z toho plyne, že veškeré částky uvedené v kupní smlouvě se netýkají převodu dobývacího prostoru. Dále je v čl. IV smlouvy o převodu dobývacího prostoru uvedeno, že smlouva nabývá platnosti dnem podpisu a účinnosti nabytím právní moci předchozího souhlasu správního orgánu I. stupně.
17. I pokud by žalobkyně pozemky disponovala, nemělo by to žádný vliv na platnost předchozího souhlasu správního orgánu I. stupně, resp. samotného převodu dobývacího prostoru, případná absence dohody o využívání pozemků by mohla mít vliv na prováděnou hornickou činnost, jednalo by se o zcela jiné rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
18. Zásadním důvodem pro vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla skutečnost, že žalobkyně neměla v okamžiku podání svého návrhu žádný právní titul, který by jí umožňoval stávající práva k předmětnému dobývacímu prostoru napadnout, neboť nedisponovala oprávněním k dobývání dobývacího prostoru a ani jiným titulem, kterým je převod oprávnění podmíněn. Při rozhodování ani nedisponovala pozemky v hranicích dobývacího prostoru.
19. Otázka, zda je smlouva o převodu dobývacího prostoru soukromoprávní či veřejnoprávní povahy je v projednávaném řízení irelevantní. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně je Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jednoznačně správné, i kdyby na smlouvu o převodu dobývacího prostoru bylo nahlíženo jako na veřejnoprávní. Osobami, kterých se převod dobývacího prostoru týká, jsou toliko převádějící a nabývací organizace, přičemž nabývací organizace vstupuje do všech práva a povinností svého právního předchůdce. Převod dobývacího prostoru tak nelze spojovat s řešením soukromoprávního titulu vlastnictví pozemků nacházejících se v dobývacím prostoru, který dle žalobkyně je řešen před civilním soudem.

20. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2017, sp. zn. 22 Cdo 308/2017, dle něž se řízení o vydání předchozího souhlasu ke smluvnímu převodu dobývacího prostoru nemohlo ani přímo dotýkat třetí osoby, v projednávané věci manželů K., jichž se žalobkyně dovolávala.
21. K porušení žalobčích zájmů z důvodu nevyřešených střetů zájmů žalovaný zdůraznil, že při dobývání mohou existovat rozličné soukromé i veřejnoprávní zájmy. Tato otázka není řešena v HZ prostřednictvím stanovení, zrušení nebo změny dobývacího prostoru, ani prostřednictvím jeho převodu mezi organizacemi, ale institutem tzv. střetu zájmů dle § 33 HZ. Vyřešení střetu zájmů je klíčové při povolování hornické činnosti. Pozemky v hranicích dobývacího prostoru nemusí organizace vlastnit a při stanovení dobývacího prostoru k nim nemusí být doložen užívací titul. Tuto povinnost má až při řízení o povolení hornické činnosti. V § 33 odst. 1 HZ je uvedeno, že střety zájmů mají být řešeny v případě, kdy jsou využitím výhradního ložiska ohroženy objekty a zájmy chráněné podle zvláštních předpisů, přičemž stanovením dobývacího prostoru ještě nedochází k využití ložiska. Žalovaný podotkl, že v ustanovení je užito slovo řešeny, nikoli vyřešeny.
22. V souladu s § 33 odst. 4 HZ je navíc organizace povinna doložit správnímu orgánu I. stupně, že střety zájmů byly vyřešeny, doklady o jejich vyřešení tvoří přílohu žádosti o povolení hornické činnosti, bez jejich předložení nelze hornickou činnost povolit. Ustanovení § 33 HZ se vztahuje jak na veřejné i soukromé zájmy. Oprávněné zájmy vlastníka nemovitosti, která bude plánovaným využitím výhradního ložiska dotčena, jsou jeho individuální zájmy a mají soukromoprávní povahu. K zajištění ochrany oprávněných zájmů vlastníků dotčených nemovitostí je dohoda (smlouva), která má soukromoprávní povahu a při jejím užívání je postupováno podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
23. Pokud organizace oprávněná k dobývání dobývacího prostoru nemá dle žalobkyně soukromoprávní titul k dobývání na jejích pozemcích, je nutné tuto otázku řešit ve vztahu k případnému porušení soukromoprávní smlouvy u civilního soudu.
24. Závěrem žalovaný uvedl, že k jinému závěru nemohl on ani správní orgán I. stupně dojít v případě posouzení návrhu žalobkyně jako žádost o přezkum nebo obnovení řízení o převodu předmětného dobývacího prostoru, a to s ohledem na skutečnost, že k převodu došlo v roce 2014, přičemž návrh žalobkyně byl podán až v roce 2021, veškeré objektivní lhůty tak již uplynuly.

Doplnění žaloby

25. Žalobkyně soudu doručila podání ze dne 3. 1. 2022 nazvané doplnění dokazování, v němž uvedla, že se postavení a práva žalobkyně ve vztahu k dobývacímu prostoru v průběhu správního řízení změnila. K návrhu na zrušení veřejnoprávní smlouvy žalobkyně připojila doklady, jimiž jako dědička po zesnulém J. H. disponovala v průběhu správního řízení.
26. Dne 14. 7. 2021 vydal Okresní soud v Chomutově usnesení č. j. 35 D 484/2017 – 905 o vypořádání pozůstalosti po J. H.. Tímto usnesením byla mj. schválena dohoda dědiček, na jejímž základě připadly žalobkyni práva a povinnosti J. H. z kupní smlouvy ve znění jeho pozdějšího dodatku, kterým byly převedeny podíly na nemovitostech na společnost OMNIGON s.r.o. Součástí dohody byla i dobývací práva související s dobývacím prostorem.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Vyjádření žalovaného k doplnění žaloby

27. Žalovaný v reakci na shora uvedené podání žalobkyně ze dne 3. 1. 2022 doručil soudu své stanovisko ze dne 11. 1. 2022, v němž uvedl, že předmětné podání se nikterak netýká smlouvy o převodu dobývacího prostoru, kterou žalobkyně napadla svým podáním ze dne 5. 3. 2021, o němž rozhodovaly správní orgány.
28. Následně žalovaný zrekapituloval, že smlouva o převodu dobývacího prostoru byla uzavřena dne 14. 4. 2014 a následně byla dne 2. 5. 2014 uzavřena kupní smlouva, jejímž předmětem byl převod podílu na pozemcích, na nichž se nachází dobývací prostor. Kupní smlouva týkající se převodu pozemku však nemá pro převod dobývacích prostorů žádný význam. Výhradní ložisko, které je ve vlastnictví státu, není součástí pozemku a nelze jej s vlastnictvím k pozemku spojovat.
29. Usnesení Okresního soudu v Chomutově, na které žalobkyně odkazuje, potvrzuje názor žalovaného, neboť v něm není dobývací prostor nikterak zmíněn, ani smlouva o jeho převodu a k závodu J. H. – Stavby Pruněrov je výslovně uvedeno, že byl ke dni úmrtí ukončen bez hodnoty.
30. Pro úplnost žalovaný uvedl pro případ, pokud by žalobkyně chtěla dovozovat svojí žalobní legitimaci z vlastnictví pozemků, že jedinými účastníky řízení, kteří mohou být rozhodnutím ve věci vydání předchozího souhlasu k převodu dobývacího prostoru přímo dotčeni, jsou jen převodce a nabyvatel dobývacího prostoru. Tento závěr potvrzuje i judikatura, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2009, č. j. 4 As 68/2008-138, dle něž rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru nelze považovat za nucené omezení vlastnického práva dotčených subjektů. Stanovení dobývacího prostoru nikterak nebrání v dalším užívání pozemků, ať už leží vně či uvnitř dobývacího prostoru.
31. Žádný soud nikdy nezpochybnul účastenství převádějící a nabývací organizace při převodu dobývacího prostoru. K tomuto odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2015, č. j. 4 As 242/2015-38, dle něž souhlas s převodem dobývacího prostoru představuje schvalovací akt, který ve vztahu k třetím osobám přímo nezakládá, neruší ani nemění žádná práva a povinnosti. K úpravě práv třetích osob totiž došlo již rozhodnutím o stanovení dobývacího prostoru, přičemž přímý vliv na ně má až účinná soukromoprávní smlouva o převodu dobývacích prostorů.

Replika žalobkyně

32. Na vyjádření žalovaného reagovala žalobkyně replikou ze dne 14. 1. 2022. Uvedla, že smlouvu o převodu dobývacího prostoru považuje jednoznačně za veřejnoprávní smlouvu, přičemž k jejímu přezkumu je pravomocný obvodní báňský úřad, resp. správní soudy. Argumentace žalovaného je nepodložená, odporuje platné právní úpravě, odborné literatuře i převládající ustálené judikatuře.
33. Žalobkyně znovu odkázala na již citovanou judikaturu Nejvyššího soudu, zejména pak rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 22 Cdo 81/2015, v němž je smlouva o převodu dobývacího podílu charakterizována jako smlouva veřejnoprávní. Veřejnoprávní charakter smlouvy o převodu dobývacího prostoru je uznán i v rozhodnutí, na něž odkazoval žalovaný, a sice rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2017, sp. zn. 22 Cdo 308/2017.
34. Svůj nesprávný názor opírá žalovaný dle žalobkyně zejména o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že je ryze soukromoprávní otázkou posouzení otázky vlastnictví či držby. V daném případě se skutkový stav a otázky lišily od projednávané věci. Tento názor je také v rozporu s dlouhodobě judikovaným názorem Nejvyššího soudu, navíc je toto rozhodnutí a daný výkladový spor překonán usnesením zvláštního senátu zřízeného podle Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, a to usnesením ze dne 4. 12. 2017, č. j. Konf 18/2016-63. Zvláštní senát v něm mj. konstatoval, že dobývací prostor je územně vymezeným prostorem, k němuž se váže veřejnoprávní oprávnění, není však věcí v právním slova smyslu. Přiklonil se na stranu Nejvyššího soudu a uznal veřejnoprávní charakter smlouvy o převodu dobývacího prostoru, k jejímu přezkumu jsou tak pravomocné obvodní báňské úřady podle správního řádu. V případě, domáhá-li se osoba určení existence práv k dobývacím prostorům, přísluší o tomto rozhodnout obvodním báňským úřadům podle § 142 správního řádu.

35. V projednávané věci žalobkyně postupovala dle § 167 a 168 správního řádu, závěry výše uvedené jsou plně aplikovatelné i na projednávanou věc, která se týká prakticky totožné otázky. Z pohledu žalobkyně není relevantní, podle jakého ustanovení správního řádu správní orgán I. stupně při přezkumu smlouvy o převodu dobývacího prostoru postupuje. I v případě řízení o určení právního vztahu dle § 142 správního řádu by správní orgán I. stupně musel posoudit totožné otázky, tedy zda je veřejnoprávní smlouva o převodu dobývacího prostoru účinná dle § 168 správního řádu, resp. zda je odůvodněný návrh žalobkyně na její zrušení dle § 167 správního řádu.
36. Žalobkyni tak nelze vytýkat, že formálně podala návrh dle § 167 a § 168 správního řádu, jelikož otázky řešené správním orgánem I. stupně v rámci řízení o podaném návrhu jsou otázky, které odpovídají účelu § 142 správního řádu, otázkami předběžnými. Jádrem sporu je zejména skutečnost, že správní orgán I. stupně, resp. žalovaný se nepovažují za pravomocné k projednání návrhů žalobkyně a protiprávně odkazují na civilní soudy, přestože z výše uvedené judikatury vyplývá, že tento názor je nesprávný.
37. Žalobkyně nesouhlasí s argumentem, že případná neplatnost smlouvy o převodu dobývacího prostoru by byla relevantní jen tehdy, pokud by došlo k zneplatnění od počátku jejího uzavření. Tento argument postrádá oporu v právní úpravě. Ustanovení § 167 správního řádu upravuje zrušení veřejnoprávní smlouvy ex nunc, přičemž § 168 správního řádu upravuje neúčinnost veřejnoprávní smlouvy, která by prakticky působila od samého počátku.
38. K argumentu, že manželé K. mají svá práva bránit sami, žalobkyně uvádí, že takto činí. V současné době vedou soudní řízení o nezákonném zásahu ze strany správního orgánu I. stupně a žalovaného před Městským soudem v Praze pod sp. zn. 6 A 111/2021.
39. Žalobkyně považuje absenci souhlasu manželů K. za objektivní nedostatek, který dle § 168 správního řádu způsobuje neúčinnost smlouvy o převodu dobývacího prostoru bez ohledu na to, kdo se tohoto nedostatku dovolává.
40. Ke střetu zájmů dle žalobkyně došlo až v důsledku jejího odstoupení od kupní smlouvy. Žalobkyně považuje za irelevantní námitku žalobce, že kupní smlouvu uzavřel J. H. jako nepodnikající fyzická osoba, přičemž smlouvu o převodu dobývacího prostoru jako živnostník, když dobývací práva byla součástí jím provozovaného závodu. Odpadnutí soukromoprávního užívacího titulu k části pozemků zasažených vymezeným důlním prostorem, je dle žalobkyně důvodem pro aplikaci § 33 HZ.
41. Závěrem žalobkyně uvedla, že svou žalobní legitimaci nedovozuje jen z vlastnictví pozemků, ale současně i z právního nástupnictví do práv a povinností po zesnulém J. H. ze smlouvy o převodu dobývacího prostoru.

Vyjádření žalovaného k replice žalobkyně

42. Žalovaný reagoval na repliku žalobkyně podáním ze dne 4. 2. 2022. Žalovaný s obsahem repliky nesouhlasí, jelikož řeší v podstatě pouze názor na údajnou veřejnoprávní povahu smlouvy o převodu dobývacího prostoru, která pro projednávanou věc není relevantní.
43. Naopak, pro věc je relevantní, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

stupně, který řízení o návrhu žalobkyně zastavil, jelikož žalobkyně nemá a nikdy neměla žádný právní vztah k dobývacímu prostoru a již ze samotného návrhu je patrná jeho nepřipustnost. Sám žalovaný v napadeném rozhodnutí přitom konstatoval, že by dospěl k totožnému závěru, i kdyby na smlouvu o převodu dobývacího prostoru bylo nahlíženo jako na smlouvu veřejnoprávní.

44. Replika žalobkyně směřující k údajnému odmítání pravomoci žalovaného a správního orgánu I. stupně se nezakládá na pravdě. Oba správní orgány se naopak údajným nárokem a návrhem žalobkyně zevrubně zabývaly. Žalovaný opakovaně zdůraznil, že žalobkyně neměla ke dni podání svého návrhu žádný právní titul, který by jí umožňoval stávající práva k předmětnému dobývacímu prostoru napadnout, neboť nedisponovala ani oprávněním k dobývání, ani jiným titulem, kterým je převod oprávnění k dobývání podmíněn. K převodu dobývacího prostoru pravomocně došlo ještě před smrtí J. H., přičemž návrh žalobkyně byl podán až 5. 3. 2021. Kupní smlouva se převodu dobývacího prostoru nijak netýká, neboť jí není převod podmíněn, opakované zaměňování se smlouvou o převodu dobývacího prostoru, příp. jejich provázanost je třeba odmítnout, jelikož toto neplyne ani z vlastního textu těchto smluv.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

45. V řízení uplatnily tři osoby práva osob zúčastněných na řízení – společnosti Omnigon, s.r.o., PETROMA KAMENOLOMY s.r.o. a DOLESA s.r.o., přičemž vyjádření k podané žalobě podala pouze společnost PETROMA KAMENOLOMY s.r.o.
46. Ta ve svém podání ze dne 11. 3. 2022 uvedla, že i pokud by soud v projednávané věci posoudil smlouvu o převodu dobývacího prostoru jako smlouvu veřejnoprávní, nejedná se o veřejnoprávní smlouvu, která by se přímo dotýkala práv nebo povinností třetí osoby, tudíž není k její účinnosti nezbytný souhlas třetí osoby ve smyslu ustanovení § 168 správního řádu.
47. Souhlas dle § 27 odst. 7 HZ je schvalovacím aktem a přímo nezakládá, neruší ani nemění práva třetích osob. Účastníky řízení o udělení souhlasu s převodem dobývacího prostoru tak mohou být jen převádějící a nabývající organizace, tento závěr je potvrzen i judikaturou, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38.
48. Žalobkyně odkazem na ustanovení HZ týkajícího se střetu zájmů záměrně zaměňuje řízení o vydání předchozího souhlasu k převodu dobývacího prostoru za řízení o povolení hornické činnosti, popřípadě za řízení o stanovení dobývacího prostoru, kdy je vlastník dotčeného pozemku účastníkem řízení.
49. Z § 33 odst. 2 HZ jednoznačně vyplývá, že střet zájmů má být řešen před povolením hornické činnosti. Hornická činnost v rozsahu „Plánu otvírky, přípravy a dobývání kamenolomu Stráž nad Ohří z června 1999“ byla povolena již rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 11. 12. 2020, č. j. 2361/511/Ing.Ma/00. Smlouvou o převodu dobývacího prostoru tak společnost Omnigon s.r.o. nabyla i hornickou činnost v dobývacím prostoru.
50. Manželé K. nemohli být účastníky řízení o udělení souhlasu s převodem dobývacího prostoru na společnost Omnigon s.r.o., ani následných převodů na společnosti PETROMA KAMENOLOMY s.r.o. a DOLESA s.r.o., stejně tak není vyžadován jejich souhlas k uzavření smlouvy o převodu dobývacího prostoru.
51. Současně nelze opomenout, že manželé K. brojili proti souhlasu s převodem dobývacího prostoru ke smlouvě o převodu dobývacího prostoru již v roce 2015, když podali odvolání, které neobsahovalo náležitosti dle správního řádu. Dále se manželé K. dožadovali svého účastenství v řízení o udělení souhlasu s převodem dobývacího prostoru ze společnosti Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Omnigon s.r.o. na společnost PETROMA KAMENOLOMY s.r.o., přičemž jim bylo správním orgánem I. stupně účastenství odepřeno, což následně potvrdil i žalovaný. Manželé K. však žádného dalšího prostředku proti pravomocnému rozhodnutí o zamítnutí jejich účastenství nevyužili a proti postupu obvodního báňského úřadu ani žalovaného tehdy nebrojili. Osoba zúčastněná na řízení má za to, že se manželé K. nyní pokoušejí skrze žalobkyni domoci jimi předpokládaných práv, přestože tak sami neučinili v příslušných lhůtách. Nasvědčuje tomu i skutečnost, že s žalobkyní mají totožného právního zástupce. Takový postup ale nemůže požívat žádné právní ochrany.

52. Osoba zúčastněná na řízení také uvedla, že manželé K. i žalobkyně si jsou dobře vědomi, že střet zájmů byl vůči vlastníkům nemovitostí, na nichž je dobývací prostor vymezen, řešen v rámci řízení o povolení hornické činnosti a jsou splněny veškeré podmínky stanovené HZ pro dobývání v dobývacím prostoru. Manželé K. vedou u Obvodního soudu pro Prahu 1 proti společnosti Omnigon, s. r. o. spor o zaplacení bezdůvodného obohacení z titulu užívání předmětných nemovitostí v rozsahu překračujícím její spoluvlastnický podíl. V žalobě podané již v březnu 2017 přitom nijak nezpochybovali skutečnost, že vlastníkem oprávnění k dobývání ložiska a nositelem povolení k hornické činnosti v dobývacím prostoru je společnost Omnigon s.r.o.
53. Údajné skutečnosti, které měly vyjít najevo a existovat v době uzavírání veřejnoprávní smlouvy a neměly být druhé straně bez jejího zavinění známy, žalobkyně zřejmě spatřuje v neplnění kupní smlouvy ze dne 2. 5. 2014 ve znění dodatku č. 1 ze dne 12. 11. 2015 uzavřené mezi J. H. se společností Omnigon, s. r. o. týkající se koupě nemovitých věcí v k. ú. Stráž nad Ohří, resp. podílu na nich, a v údajné neutěšené finanční situaci společnosti Omnigon, s. r. o. Osoba zúčastněná na řízení má ale v této souvislosti především za to, že smlouva o převodu dobývacího prostoru a kupní smlouva na nemovitosti spolu nesouvisejí a nelze neplnění kupní smlouvy vztahovat na smlouvu o převodu dobývacího prostoru.
54. Smlouva o převodu dobývacího prostoru a kupní smlouva mají odlišné smluvní strany, jedná se taky o zcela odlišný typ smlouvy, když smlouva o převodu dobývacího prostoru má povahu darovací smlouvy a kupní smlouva je svou povahou smlouvou kupní. Odstoupení od kupní smlouvy nemůže mít vliv na zákonnost a platnost smlouvy o převodu dobývacího prostoru.
55. Nemůže obstát ani argument žalobkyně o údajné špatné finanční situaci společnosti Omnigon s.r.o., když dle smlouvy o převodu dobývacího podílu neměla tato společnost žádné finanční závazky vůči J. H. – Stavby Pruněřov. Navíc, jak plyne ze správního spisu, společnost Omnigon, s. r. o. plnila řádně veškeré své finanční závazky vůči báňské správě a stejně tak nikdy nebylo rozhodnuto o jejím úpadku.
56. Samotný návrh žalobkyně byl nepřípustný, neboť dle § 167 odst. 3 správního řádu může správní orgán rozhodovat o zrušení veřejnoprávní smlouvy pouze na žádost smluvní strany. Nemohla být splněna podmínka podání návrhu na zrušení veřejnoprávní smlouvy smluvní stranou.
57. Liché je tvrzení žalobkyně, že součástí dohody dědiček byla i dobývací práva související s dobývacím prostorem. Z rozhodnutí o pozůstalosti vyplývá, že předmětem dědictví byla pouze práva a povinnosti vyplývající z kupní smlouvy, práva a povinnost plynoucí ze smlouvy o převodu dobývacího prostoru předmětem pozůstalosti nebyly. Tuto skutečnost nemůže zhojit ani čestné prohlášení Z. Ž., který jako zmocněnec JUDr. Š. H., v prohlášení ze dne 20. 9. 2021 uvedl, že předmětem postoupení bylo i domáhání se dobývacích práv ze zaniklého závodu zůstavitele. I kdyby soud došel k závěru, že tato práva mohla být součástí pozůstalosti, byla by součástí závodu zůstavitele. Dle rozhodnutí o pozůstalosti však předmětný závod nabyla JUDr. Š. H., nikoli žalobkyně. Ostatně, soudní komisař Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v rozhodnutí o pozůstalosti po J. H. konstatoval, že zůstavitelův závod J. H.-Stavby Prunéřov byl ke dni úmrtí ukončen bez hodnoty.

58. Žalobkyně nebyla oprávněna k podání návrhu ani před právní mocí rozhodnutí o dědictví jako jmenovaná správkyňe pozůstalosti, jelikož Okresní soud v Chomutově udělil žalobkyni souhlas pouze s odstoupením od kupní smlouvy na nemovitosti a domáhání se práv v souvislosti s kupní smlouvou na nemovitosti, nikoli s podáním návrhu na zrušení smlouvy o převodu dobývacího prostoru.
59. Argument žalobkyně, že správní orgán I. stupně měl její návrh posoudit jako podnět k přezkumu nebo žádost o obnovu řízení o převodu dobývacího prostoru je zcela bezpředmětný, jelikož lhůty k jejich podání již uběhly.

Reakce žalobkyně na vyjádření osoby zúčastněné na řízení

60. Žalobkyně reagovala na vyjádření osoby zúčastněné na řízení replikou ze dne 23. 3. 2022, s níž předložila smlouvu o bezúplatném převodu závodu J. H.- Stavby Prunéřov uzavřenou s JUDr. Š. H. dne 25. 10. 2021, která dle žalobkyně dokládá jejich vypořádání ve vztahu k závodu J. H. – Stavby Prunéřov, v rámci kterého zůstavitel provozoval hornickou činnost. Z této smlouvy je patrné, že se dědičky na vypořádání závodu dohodly a žalobkyně je jedinou osobou, která právy a povinnostmi ze smlouvy o převodu dobývacího prostoru disponuje.
61. K argumentu osoby zúčastněné na řízení, že smlouva o převodu dobývacího prostoru se přímo nedotýká práv a povinností třetí osoby, tudíž k její účinnosti není nezbytný souhlas třetí osoby dle § 168 správního řádu, uvedla, že toto tvrzení je v rozporu judikaturou Nejvyššího správního soudu, například s rozsudkem ze dne 29. 1. 2020, č. j. 8 As 50/2018-72, dle něž není v případě veřejnoprávních smluv stanoveno, že by nabývaly právní moci. Obdobné účinky však zjevně má uzavření veřejnoprávní smlouvy. Okamžik, kdy je smlouva uzavřena, je upraven v § 164 správního řádu. To je zpravidla podpisem smluvních stran a dojitím tohoto projevu vůle navrhovateli. Pokud je k uzavření veřejnoprávní smlouvy třeba souhlasu správního orgánu, je veřejnoprávní smlouva uzavřena až dnem, kdy tento souhlas nabude právní moci. Je zjevné, že právě od okamžiku uzavření veřejnoprávní smlouvy jsou strany smlouvy svými projevy vázány a k její změně nebo jejímu ukončení může dojít již jen při splnění zákonných podmínek uvedených v § 166 a § 167 správního řádu. Uzavření veřejnoprávní smlouvy tak má v určitém směru obdobné účinky jako právní moc, neboť jde i ze strany správního orgánu o konečné vyřešení práv a povinností osob. Práva a povinnosti účastníků smlouvy nelze vykonávat, dokud smlouva nenabude účinnosti. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že k nabytí účinnosti veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlas třetích osob ve smyslu dotčených osob.
62. Žalobkyně vstoupila do práv zůstavitele jako jeho dědička. Pro zahájení správního řízení nepotřebovala souhlas soudního komisaře, jelikož správní řízení nemělo žádný vliv na hodnotu pozůstalosti. Jeho předmětem bylo posouzení otázky účinnosti a zrušení smlouvy o převodu dobývacího prostoru. Aktivní legitimace žalobkyně není předmětem tohoto řízení, žalovaný i správní orgán I. stupně podání žalobkyně nevyhodnotili jako nepřípustné a řízení s ní coby správkyňi pozůstalosti vedli. Žalobkyně byla oprávněna podat návrh na zrušení smlouvy o převodu dobývacího prostoru coby správkyňe pozůstalosti.

Posouzení krajským soudem

63. Soud ve věci rozhodoval bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který panoval v době jeho vydání podle § 75 odst. 1 s. ř. s. a respektoval svou vázanost uplatněnými žalobními body, jak ukládá § 75 odst. 2 s. ř. s.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

64. Soud ve věci neshledal ani potřebu provádět navržené důkazy. Žalobkyně navrhla k provedení celkem čtyři důkazy. Usnesení obvodního soudu v Chomutově ze dne 14. 7. 2021, č. j. 35 D 284/2017-905, soud neprovedl, jelikož v řízení nebyly pochybnosti o aktivní legitimaci žalobkyně k podání žaloby, ze stejného důvodu neprovedl ani čestné prohlášení Zdeňka Žižky a dotázání pověřeného soudního komisaře JUDr. PhDr. Josefa Marcela. Současně soud neprovedl k důkazu ani smlouvu o bezúplatném převodu závodu J. H.- Stavby Prunéřov uzavřenou dne 25. 10. 2021 mezi JUDr. Š. H. a žalobkyní, neboť tato smlouva se mýjí s časovým rámcem, k němuž se upíná soudní přezkum žalobou napadeného rozhodnutí ve smyslu shora citovaného § 75 odst. 1 s. ř. s. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 9. 7. 2021, a proto není možno argumentovat případnými majetkovými převody, k nimž snad mělo dojít více než tři měsíce poté.
65. Důkazy dále navrhovala osoba zúčastněná na řízení, společnost PETROMA KAMENOLOMY s.r.o. Soud neprovedl dokazování správním spisem a smlouvou o převodu dobývacího prostoru ze dne 14. 4. 2014 a usnesením obvodního soudu v Chomutově ze dne 17. 4. 2020, č. j. 35 D 484/2017-755, jenž jsou součástí správního spisu, jelikož správní spisem se dokazování neprovádí, neboť jde o podklad k rozhodování správního soudu (k tomuto např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117).
66. Plán otírky, přípravy a dobývání kamenolomu Stráž nad Ohří a rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 11. 12. 2020, č. j. 2361/51/Ing.Ma/00, jímž byla povolena hornická činnost v kamenolomu Stráž nad Ohří provedeny nebyly, jelikož nejsou relevantní pro řízení, samotná hornická činnost není předmětem řízení. Soud dále neprovedl ani usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 11. 5. 2015, č. j. SBS/14723/2015/OBÚ-08, jímž byli manželé K. vyzváni k odstranění nedostatků odvolání proti souhlasu s převodem dobývacího prostoru, usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 8. 4. 2020, č. j. SBS 10980/2020/OBÚ-08, jímž bylo rozhodnuto, že manželé K. nejsou účastníky řízení o udělení souhlasu s převodem dobývacího prostoru a rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2020, č. j. SBS 17073/2020/ČBÚ-23, jenž toto rozhodnutí potvrdilo a dále podání manželů K. ze dne 30. 4. 2015 a 20. 3. 2020, jelikož nebyly potřeba k posouzení projednávané věci.
67. V žalobě byly uplatněny námitky týkající se posouzení charakteru smlouvy o převodu dobývacího prostoru coby smlouvy veřejnoprávní, byla tvrzena nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, které údajně nereaguje na argumentaci žalobkyně týkající se § 168 správního řádu, ve spojení s čímž žaloba obsahovala argumentaci ohledně právních důsledků chybějícího souhlasu manželů K. s uzavřením smlouvy o převodu dobývacího prostoru, a konečně žalobkyně napadla výklad ustanovení § 33 HZ, který v projednávané věci zaujaly správní orgány.
- a. Posouzení charakteru smlouvy o převodu dobývacího prostoru
68. Soud se nejprve zabýval samotnou povahou smlouvy o převodu dobývacího prostoru, neboť toto posouzení je pro další přezkum napadeného rozhodnutí klíčové. Vyšel přitom z následující právní úpravy.
69. Podle § 27 odst. 7 HZ: „Organizace může smluvně převést dobývací prostor na jinou organizaci po předchozím souhlasu obvodního báňského úřadu; ustanovení § 24 odst. 11 o tříleté lhůtě pro požádání o povolení hornické činnosti zde platí obdobně. Převedení dobývacího prostoru, doložené stejnopisem smlouvy, oznámí převádějící organizace obvodnímu báňskému úřadu.“
70. Definici veřejnoprávní smlouvy obsahuje ustanovení § 159 odst. 1 správního řádu. Podle tohoto ustanovení platí: „Veřejnoprávní smlouva je dvoustranný nebo vícestranný úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.“ Podle § 159 odst. 4 Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

správního řádu dále platí: „*Veřejnoprávní smlouva se vždy posuzuje podle svého skutečného obsahu.*“ Aniž by soud aspiroval na podání vyčerpávajícího teoretického výkladu rozdělení veřejnoprávních smluv, není podle jeho názoru sporu o tom, že za současné právní úpravy platí tyto dvě teze: 1) právní úprava správního řádu obecně rozlišuje mezi veřejnoprávními smlouvami, jejichž alespoň jednou smluvní stranou je subjekt veřejné správy či správní orgán (veřejnoprávní smlouvy koordinační dle § 160 správního řádu a veřejnoprávní smlouvy subordinační dle § 161 správního řádu) a veřejnoprávními smlouvami uzavíranými mezi adresáty veřejné správy dle § 162 správního řádu, 2) výčet typů veřejnoprávních smluv obsažený ve správním řádu není taxativní (k tomu srovnej např. Vedral, J. *Správní řád. Komentář*. 2. aktualizované a rozšířené vydání, Bova Polygon, Praha, 2012, strana 1242).

71. Z uvedené definice veřejnoprávní smlouvy vyplývá, že klíčovým znakem, který odlišuje veřejnoprávní smlouvu od smlouvy soukromoprávní, není vymezení jejich smluvních stran, v případě smlouvy o převodu dobývacího prostoru tedy organizací. Dobou vzniku HZ podmíněný pojem organizace (srov. termín „socialistické organizace“ v § 18 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 1991, jejichž úprava byla nahrazena novelizací občanského zákoníku provedenou zákonem č. 509/1991 Sb., právní úpravou právnických osob) je legislativně definován ustanovením § 5a HZ takto: „*Právnické a fyzické osoby, které v rámci podnikatelské činnosti při splnění podmínek stanovených právními předpisy vykonávají vyhledávání, průzkum nebo dobývání výhradních ložisek nebo jinou hornickou činnost, se považují za organizace podle tohoto zákona.*“ Z této definice jednoznačně vyplývá, že i v případě převodu dobývacího prostoru může být jak převádějící, tak nabývací organizace fyzickou či právnickou osobou, rozuměj právnickou osobou soukromého práva. To ale vůbec nevylučuje, že tyto osoby soukromého práva mezi sebou sjednávají veřejnoprávní smlouvu.
72. Naopak, plně v logice shora citovaného § 159 odst. 1 správního řádu je klíčová otázka, zda danou smlouvou dochází k založení, změně či zrušení práv a povinností v oblasti veřejného práva (tedy: správního práva).
73. V poměrech projednávané věci je tedy kruciólní otázka charakteru dobývacího prostoru. Podle první věty ustanovení § 24 odst. 1 HZ platí: „*Oprávnění organizace k dobývání výhradního ložiska vzniká stanovením dobývacího prostoru.*“ Podstatou stanovení dobývacího prostoru je tedy vznik oprávnění organizace k dobývání výhradního ložiska (nikoli však k zahájení samotného dobývání, což plyne z druhé věty citovaného ustanovení, podle níž: „*Zahájit dobývání výhradního ložiska ve stanoveném dobývacím prostoru může však organizace až po vydání povolení obvodním báňským úřadem.*“). Stanovením dobývacího prostoru tedy dochází k vytvoření veřejnoprávního předpokladu k realizaci veřejného zájmu na řádném nakládání s výhradními ložisky nerostů nebo skupin nerostů (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 2 As 42/2008-73), a to konkretizací tohoto zájmu ve vztahu k danému výhradnímu ložisku a jeho poměření s hledisky upravenými v § 24 odst. 9 HZ. Od tohoto postupu je pak třeba odlišit tzv. řešení střetu zájmů upravené v § 33 HZ, které tvoří další předpoklad realizace veřejného zájem na řádném nakládání s výhradními ložisky nerostů nebo skupin nerostů, nicméně již předcházejícího zahájení samotné těžební činnosti. Ne zcela zdařilá právní úprava citovaných ustanovení plně nerozlišuje mezi zájmy, které jsou poměřovány v rámci řízení o stanovení dobývacího prostoru a v rámci řešení střetu zájmů, ačkoliv by takové rozlišení bylo nejen vhodné, ale zřejmě i praktické. Pro účely projednávané věci však postačí uzavřít, že se jedná o dva různé postupy v různých fázích přípravy uskutečnění těžby výhradního ložiska nerostů.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

74. Možno tedy shrnout, že dobývací prostor představuje geometricky přesně vymezený prostor, ve kterém je organizace po splnění dalších zákonem stanovených podmínek oprávněna dobývat výhradní ložisko. K povaze oprávnění dobývat výhradní ložisko se přitom již jednoznačně vyjádřil zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů ve svém usnesení ze dne 14. 12. 2017, č. j. Konf 18/2016-63, takto: „*Oprávnění dobývat výhradní ložisko je svou povahou veřejné subjektivní právo organizace. Horní zákon přesně stanovuje, jak a kdy vzniká právo dobývat nerosty (§ 24, § 27), kdy může být započato s dobýváním ložiska, který orgán o tom rozhoduje (§ 28), stanovuje podmínky pro proces dobývání (§ 31), nařizuje dodržování bezpečnosti při dobývání (§ 30), povinnost řádného využití ložiska (§ 32), podmínky, za nichž může být dobývání zastaveno (§ 27 odst. 8). Nelze odhlédnout ani od historického vnímání práva dobývat nerosty, jež bylo horním regálem, tedy výsostným právem panovníka na vyhrazené nerosty v zemi, k jejichž těžbě mohl udělit svolení. Stejný princip respektuje současná právní úprava, dle níž má Česká republika výhradní vlastnické právo k nerostnému bohatství nacházejícímu se na jejím území (§ 5 odst. 2 horního zákona). Nerostné bohatství představuje majetkový zájem státu; k těžbě nerostného bohatství uděluje stát oprávnění.*“
75. Jelikož je tedy dobývací prostor geometricky vymezeným prostorem, ke kterému se váže veřejnoprávní povolení, musí mít nepochybně smlouva o jeho převodu také veřejnoprávní povahu, neboť se jí zakládají (ve vztahu k nabývací organizaci) a současně ruší (ve vztahu k převáděcí organizaci) práva a povinnosti v oblasti veřejného (správního) práva. V intencích shora citovaného § 27 odst. 7 HZ je smluvní převod dobývacího prostoru podmíněn předchozím souhlasem báňského úřadu. Že tento souhlas má právní povahu toliko schvalovacího aktu, který ve vztahu ke třetím osobám, jež nejsou účastníky převodu dobývacího prostoru, přímo nezakládá, neruší ani nemění žádná práva nebo povinnosti, již bylo v judikatuře také dovozeno, k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38. Tato skutečnost však na tom, že v případě smlouvy o převodu dobývacího prostoru se jedná o veřejnoprávní smlouvu, nic nemění.
76. Závěr Krajského soudu v Plzni o tom, že v případě smlouvy o převodu dobývacího prostoru se jedná o smlouvu veřejnoprávní, přitom podporuje i dostupná doktrína, k tomu srovnej Sládeček, V. Obecné správní právo. 4. aktualizované vydání. Wolters Kluwer, Praha, 2019, strana 181. Soudu je přitom známo, že Nejvyšší správní soud ve své judikatuře (rozsudky ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 83/2014-38, a ze dne 4. 6. 2015, č. j. 9 As 186/2014-50) opakovaně vyslovil, že „*Převod dobývacího prostoru je smíšeným institutem soukromoprávní povahy s výraznou veřejnoprávní ingerencí (§ 27 odst. 7 horního zákona). Samotný převod se uskutečňuje sice na základě smlouvy o převodu dobývacího prostoru, ale uzavření této smlouvy je podmíněno vydáním předchozího souhlasu, ve kterém stanovuje obvodní báňský úřad podmínky k uskutečnění převodu.*“ V těchto rozsudcích se však kasační soud vyjadřuje k celému převodu dobývacího prostoru, který nepochybně má i své soukromoprávní rysy a konsekvence, nikoli k charakteru samotné smlouvy o převodu dobývacího prostoru. V rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38, pak Nejvyšší správní soud uvedl (zvýraznění připojil Krajský soud v Plzni): „*Nad rámec výše uvedeného musí Nejvyšší správní soud konstatovat, že ustanovení § 27 odst. 7 horního zákona se vztahuje k vlastnímu převodu dobývacího prostoru, nikoli ke smlouvě, jak obsáhle dovozuje stěžovatelka. Obvodní báňský úřad tedy nevydává souhlas ke smlouvě o převodu, která představuje v souladu se soukromoprávní doktrínou titul, na jehož základě dochází ke změně práv a povinností dotčených účastníků.* Obvodní báňský úřad tedy vydává souhlas s vlastním převodem dobývacího prostoru, tj. zjednodušeně řečeno, kdo nadále bude oprávněnou organizací ve smyslu horního zákona.“ Ani z této citace však nelze dovozovat, že by Nejvyšší správní soud Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

uzavřel, že sama smlouva o převodu dobývacího prostoru je smlouvou soukromoprávní. V této části svého rozsudku totiž Nejvyšší správní soud toliko činí odkaz na teoretickou koncepci převodu práv na základě právního titulu a modu, jež má svůj původ v oblasti civilního práva, ale který se uplatní i při převodu dobývacího prostoru (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2016, sp. zn. 29 Cdo 1376/2014, podle jehož právní věty: *„Souhlas obvodního báňského úřadu je vázán na modus (samotný převod) a nikoli na titulus (smlouva), a musí tak být udělen před převodem, nikoli před uzavřením smlouvy.“*). Nejde tak o nic jiného, než o potvrzení skutečnosti, že právní úprava a realizace veřejnoprávních smluv má nezbytně i určité soukromoprávní rysy, s čímž ostatně výslovně počítá i § 170 správního řádu umožňující přiměřené použití občanského zákoníku.

77. Kromě toho, že závěr o veřejnoprávním charakteru smlouvy o převodu dobývacího prostoru učinila doktrína a nevyloučila jej judikatura Nejvyššího správního soudu, lze přihlédnout k tomu, že naopak judikatura Nejvyššího soudu již výslovně dovodila, že tato smlouva je smlouvou veřejnoprávní, a to s ohledem na její předmět. Ve svém rozsudku ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 22 Cdo 81/2015, Nejvyšší soud uvedl: *„Jelikož obsahem takové smlouvy je převod veřejných práv vztahujících se k dobývacímu prostoru, které jsou stanoveny v rozhodnutí obvodního báňského úřadu, jedná se o veřejnoprávní smlouvu o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv a povinností podle § 162 správního řádu (...).“*
78. Existuje pak i další hledisko, jehož pohledem se jeví neudržitelným závěr, že by smlouva o převodu dobývacího prostoru měla být považována za soukromoprávní, a tím je hledisko praktické. Pokud zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů ve svém shora již citovaném usnesení ze dne 14. 12. 2017, č. j. Konf 18/2016-63, dospěl k závěru o tom, že o nároku na určení práv k dobývacímu prostoru je oprávněn rozhodovat správní orgán, jmenovitě obvodní báňský úřad, a to v řízení o určení právního vztahu vedeném podle § 142 správního řádu, protože jde o určení veřejných subjektivních práv souvisejících s dobývacím prostorem, bylo by jen složitě vysvětlitelné, proč by o platnosti smlouvy o převodu dobývacího prostoru měl rozhodovat soud v civilním soudním řízení. Takové rozštěpení způsobů řešení sporů týkajících se převodů dobývacích prostorů by bylo neefektivní a věcně nezdůvodnitelné.
79. Krajský soud v Plzni proto dospěl k závěru, že smlouva o převodu dobývacího prostoru dle § 27 odst. 7 HZ je smlouvou veřejnoprávní. Současně však nemůže souhlasit s Nejvyšším soudem, že by se jednalo o veřejnoprávní smlouvu uzavřenou podle § 162 správního řádu. Dle daného ustanovení platí (zvýraznění připojil Krajský soud v Plzni): *„Ti, kdo by byli účastníky podle § 27 odst. 1, kdyby probíhalo řízení podle části druhé, popřípadě ti, kdož účastníky takového řízení jsou, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu týkající se převodu nebo způsobu výkonu jejich práv nebo povinností, nevylučuje-li to povaha věci nebo nestanoví-li zvláštní zákon jinak. K uzavření takové veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu správního orgánu; ten posuzuje veřejnoprávní smlouvu a její obsah z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem.“* K uzavření smlouvy o převodu dobývacího prostoru však není třeba souhlasu správního orgánu. Obvodní báňský úřad totiž nedává souhlas k uzavření samotné smlouvy, ale uděluje předchozí souhlas k samotnému převodu dobývacího prostoru. To potvrzuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38, v němž kasační soud uvedl: *„Obvodní báňský úřad tedy vydává souhlas s vlastním převodem dobývacího prostoru, tj. zjednodušeně řečeno, kdo nadále bude oprávněnou organizací ve smyslu horního zákona. Tento převod dobývacího prostoru podle citovaného ustanovení sice může být pouze smluvní, avšak z toho nelze dovozovat, že musí být stanovena přesná posloupnost v podobě souhlasu obvodního báňského úřadu, uzavření vlastní Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.*

smlouvy a převod dobývacího prostoru.“ Ostatně, v jiném svém rozsudku ze dne 6. 6. 2014, č. j. 4 As 40/2014-38, aproboval Nejvyšší správní soud předchozí závěr Krajského soudu v Ústí nad Labem, podle něhož ani uzavření smlouvy o převodu dobývacího prostoru ještě před vydáním předchozího souhlasu nemá vliv na smluvní převod dobývacího prostoru, jakkoli je lze považovat za porušení § 27 odst. 7 HZ. Je tedy zřejmé, že uzavření smlouvy o převodu dobývacího prostoru není souhlas správního orgánu třeba, naopak, tato smlouva sama o sobě ob stojí i bez něj, což je v přímém rozporu s vymezením veřejnoprávní smlouvy podle § 162 správního řádu, jejímž definičním znakem je potřeba souhlasu s jejím uzavřením ze strany správního orgánu.

80. Smlouvu o převodu dobývacího prostoru je proto třeba posuzovat jako smlouvu veřejnoprávní, jak tvrdí žalobkyně. Správní orgány tedy pochybily v jejím právním hodnocení, když tvrdily, že jde o smlouvu soukromoprávní. Toto pochybení však samo o sobě nemůže postačovat ke zrušení napadeného rozhodnutí. Je tomu tak proto, že žalovaný sám výslovně uvedl, že by ke stejnému rozhodnutí (tj. potvrzení usnesení správního orgánu I. stupně o zastavení řízení a zamítnutí odvolání podaného žalobkyní) dospěl i v případě, že by na smlouvu o převodu dobývacího prostoru nahlížel jako na smlouvu veřejnoprávní (srov. stranu 7 napadeného rozhodnutí, poslední odstavec). Bylo tedy třeba se zabývat dále otázkou, zda napadené rozhodnutí za takové situace ob stojí ve světle uplatněných žalobních bodů.
81. Soud nejprve nad rámec vypořádání žalobních bodů konstatuje, že obvodní báňský úřad (a následně Český báňský úřad) je nadán pravomocí rozhodovat spory pocházejících z veřejnoprávních smluv o převodu dobývacího prostoru, byť tato pravomoc není výslovně zákonem zakotvena. Je však nutno ji dovodit výkladem relevantní právní úpravy. Žalobkyně se totiž v projednávané věci domáhala po správním orgánu I. stupně, aby na základě § 169 odst. 1 písm. e) správního řádu podle důvodů § 167 odst. 1 písm. b), c) a e) správního řádu rozhodl o jejím návrhu na zrušení veřejnoprávní smlouvy o převodu dobývacího prostoru, kterou uzavřeli dne 14. 4. 2014 v pozici převodní organizace J. H. – Stavby Pruněřov a v pozici nabývací organizace Omnigon, s.r.o., přičemž k převodu dobývacího prostoru udělil správní orgán I. stupně svým rozhodnutím ze dne 17. 4. 2014, č. j. SBS 05074/2014/OBÚ-08, svůj předchozí souhlas.
82. Podle § 169 odst. 1 písm. e) správního řádu platí: „*Spory z veřejnoprávní smlouvy rozhoduje správní orgán, který k jejímu uzavření udělil souhlas, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 162.*“ Soud už ovšem shora dovodil, že obvodní báňský úřad neuděluje souhlas s uzavřením smlouvy o převodu dobývacího prostoru. Nejedná se tu o veřejnoprávní smlouvu podle § 162 správního řádu. Z toho vyplývá, že v projednávané věci ani správní orgán I. stupně neměl přímo (výslovně) ustanovením § 169 odst. 1 písm. e) správního řádu založenou pravomoc o takovém návrhu vést řízení a rozhodovat o ní. Uvedeným ustanovením je udělena kompetence k rozhodování sporů z veřejnoprávních smluv uzavřených podle § 162 správního řádu toliko ve prospěch správního orgánu, který k jejímu uzavření udělil souhlas. Tuto kompetenci pak nelze dovodit ani prostřednictvím ustanovení obsažených v části III. správního řádu, neboť tomu brání obsah ustanovení § 170 správního řádu, které stanoví při postupu podle části V. správního řádu týkajícího se veřejnoprávních smluv obdobné použití ustanovení části I. a přiměřené užití části II. správního řádu.
83. Soud však v projednávané věci i za této situace dospěl k závěru, že přesto je nutno kompetenci obvodního báňského úřadu spory ze smlouvy o převodu dobývacího prostoru dovodit ústavněprávně konformním výkladem citovaných ustanovení správního řádu. V opačném případě by totiž výsledkem naznačené právní úvahy bylo odepření spravedlnosti (*denegatio iustitiae*), neboť by o sporech z těchto veřejnoprávních smluv Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

neměl kdo rozhodovat. To je stav, který je z ústavněprávního hlediska zcela nepřijatelný, neboť Česká republika je právním státem založeným na úctě k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 odst. 1 Ústavy), v němž má každý právo domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu (čl. 36 odst. 1 Listiny). Soud přitom ve své úvaze nepřehlédl, že není sporu o tom, že obvodní báňské úřady mají pravomoc rozhodovat o určení právního vztahu k dobývacímu prostoru podle řízení podle § 142 správního řádu, jak o tom již bylo hovořeno shora. Toto řízení však nemůže poskytnout právní ochranu ve všech případech, sporů, ke kterým může mezi smluvními stranami takové veřejnoprávní smlouvy docházet, neboť jeho výsledkem může být toliko deklaratorní rozhodnutí o samotném právu k dobývacímu prostoru, ale nikoli již rozhodnutí o dalších otázkách, které mohou být součástí smlouvy o převodu dobývacího prostoru. Z nich vycházejícím právům smluvních stran smlouvy o převodu dobývacího prostoru by pak nebylo možno poskytnout žádnou právní ochranu.

84. Napadené rozhodnutí proto není stíženo vadou nicotnosti, ke které by soud byl povinen přihlídnout ze své úřední povinnosti dle § 76 odst. 2 s. ř. s.

b. Vypořádání jednotlivých žalobních bodů

85. Dále soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí prismatem uplatněných žalobních bodů. Žalobkyně nejprve namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí s tím, že žalovaný nesprávně uzavřel, že smlouva o převodu dobývacího prostoru není veřejnoprávní smlouvou, přičemž se její argumentací ustanovením § 168 správního řádu vůbec nevypořádává. Pro přehlednost soud dodává, že ustanovení § 168 správního řádu činí účinnost veřejnoprávní smlouvy, která se přímo dotýká práv nebo povinností třetí osoby, závislou na písemném souhlasu takové třetí osoby. Žalobkyně ve své argumentaci míří na problematiku souhlasu manželů K. coby spoluvlastníků pozemků, na nichž se rozkládá dobývací prostor Stráž nad Ohří, s uzavřením smlouvy o převodu dobývacího prostoru.
86. Nejprve je nutno podotknout, že žalobkyně si v tomto žalobním bodu poněkud protiřečí, když na jednu stranu tvrdí, že se správní orgány touto argumentační linkou „*vůbec nezabývaly*“, což jí však nebrání posléze tvrdit, že „*argumentace ČBÚ k tomu, že žalobkyně nemá titul k zastupování manželů K., je zcela irelevantní*“, čili implicitně připouští, že žalovaný přece jen zjevně nějakou argumentaci představil, jakkoli ji považuje za nesprávnou. Nicméně vázán rozsahem a obsahem žalobního bodu, přezkoumal soud obě části této námítky, která je současně námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí i námitkou nesprávného právního posouzení.
87. Soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalobkyně se svým podáním ze dne 5. 3. 2021 nazvaným „Návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy“ domáhala zrušení smlouvy o převodu dobývacího prostoru Stráž nad Ohří, kterou uzavřel dne 14. 4. 2014 v pozici převodce J. H. – Stavby Pruněrov se společností Omnigon, s.r.o., v pozici nabyvatele přičemž k převodu dobývacího prostoru udělil správní orgán I. stupně svým rozhodnutím ze dne 17. 4. 2014, č. j. SBS 05074/2014/OBÚ-08, svůj předchozí souhlas. Návrh na zrušení této veřejnoprávní smlouvy byl odůvodněn odkazem na § 167 odst. 3 správního řádu ve spojení mj. s § 167 odst. 1 písm. c) správního řádu. Podle tohoto ustanovení může smluvní strana veřejnoprávní smlouvy navrhnout zrušení takové smlouvy, jestliže se veřejnoprávní smlouva dostala do rozporu s právními předpisy. Žalobkyně naplnění tohoto důvodu spatřovala v tom, že veřejnoprávní smlouva byla uzavřena bez písemného souhlasu dotčených osob, jmenovitě manželů K., tedy v rozporu s § 168 správního řádu. Ve svém podání ze dne 5. 3. 2021 žalobkyně vyložila, že smlouvou o převodu dobývacího prostoru Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

byla přímo dotčena práva majitelů pozemků, na kterých se dobývací prostor nachází, proto měl správní orgán I. stupně v době uzavírání této smlouvy vyžadovat písemné souhlasy vlastníků ideálního podílu v rozsahu 55/100 předmětných pozemků, manželů K., což však neučinil. Své pochybení nenapravit ani později, když zjistil, že manželé K. nesouhlasí s prováděnou hornickou činností. Smlouva o převodu dobývacího prostoru proto nemohla v souladu s § 168 správního řádu nabýt účinnosti, je v rozporu s právními předpisy, a jako taková by proto měla být zrušena. Správní orgán I. stupně ve svém usnesení, jímž řízení o návrhu žalobkyně zastavil, konstatoval, že smluvní převod dobývacího prostoru se nemohl nijak dotknout manželů K., neboť převod dobývacího prostoru nelze spojovat s řešením soukromoprávního titulu k vlastnictví pozemků nacházejícím se v dobývacím prostoru, navíc spoluvlastnictví k těmto pozemkům nezakládá žádné právo nad kontrolou hornické činnosti; může však zakládat právo na vypořádání soukromoprávního titulu k užívání nemovitostí, ovšem nikoli z titulu dobývacího prostoru, ale z hlediska povolené hornické činnosti a prováděné těžby, které se však převodu dobývacího prostoru bez dalšího netýká. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí na tyto závěry navázal a uvedl, že ze správního spisu není zřejmé zastupování manželů K. žalobkyní; pan K. byl o převodu dobývacího prostoru informován, protože se účastenství v řízení domáhal již v roce 2015, usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 8. 4. 2020, č. j. SBS 10980/2020/OBÚ-08, následně potvrzeného rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 6. 2020, č. j. SBS 17073/2020/ČBÚ-23, bylo pak rozhodnuto, že manželé K. nejsou účastníky řízení ve věci vydání předchozího souhlasu k převodu dobývacího prostoru Stráž nad Ohří. Dále ve svém rozhodnutí odkázal žalovaný na to, že manželé K. mohou mít právní zájem ve vztahu k samotné hornické činnosti, nikoli však k dobývacímu prostoru.

88. Na základě zjištění plynoucích z této rekapitulace obsahu správního spisu a rozhodnutí správních orgánů obou stupňů nemůže soud přisvědčit žalobkyni v tom, že by se správní orgány, resp. žalovaný, vůbec nezabývaly její argumentací týkající se nesouhlasu manželů K. s uzavřením smlouvy o převodu dobývacího prostoru Stráž nad Ohří. Správní orgány se touto námitkou naopak zabývaly a vyložily, z jakého důvodu ji považují za irelevantní. Z toho pak vyplývá, že je nedůvodná námitka žalobkyně, podle níž je napadené rozhodnutí právě z tohoto tvrzeného důvodu nepřezkoumatelné.
89. Přisvědčit pak není možno ani té části této námitky, ve které žalobkyně tvrdí, že správní orgány nesprávně dospěly k závěru o dotčenosti práv manželů K. smlouvou o převodu dobývacího prostoru, neboť jsou vlastníky ideálního podílu v rozsahu 55/100 pozemků, na nichž se dobývací prostor Stráž nad Ohří nachází. Správní orgány totiž v této otázce postupovaly zcela správně. Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 6. 5. 2009, č. j. 4 As 68/2008-138, resp. v jeho druhé právní větě, uvedl: „Rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru vydané podle § 27 odst. 1 zákona č. 44/1988 Sb., horní zákon, nelze považovat za nucené omezení vlastnického práva dotčených subjektů porušující čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Stanovení dobývacího prostoru žalobcům nikterak nebrání v dalším užívání pozemků nacházejících se v jejich vlastnictví, ať již tyto leží vně či uvnitř dobývacího prostoru.“ Pokud pak kasační soud ve svém rozsudku (v rámci tohoto odůvodnění již ostatně opakovaně citovaného) ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38, dovodil, že „Obvodní báňský úřad tedy vydává souhlas s vlastním převodem dobývacího prostoru, tj. zjednodušeně řečeno, kdo nadále bude oprávněnou organizací ve smyslu horního zákona.“, je zřejmé, že takovým souhlasem nemohou být zasažena práva vlastníků pozemků, na nichž se dobývací prostor již nachází. Ložiska výhradního nerostu jsou dle § 5 HZ ve vlastnictví České republiky, a proto nejsou ani součástí pozemků, na nichž se Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nacházejí. K vypořádání soukromoprávních nároků, které souvisejí až se samotnou těžbou (nikoli tedy v souvislosti se stanovením dobývacího prostoru či jeho s jeho převodem), pak slouží institut řešení střetu zájmů podle § 33 HZ. To je však institut, který s vlastním převodem dobývacího prostoru nesouvisí a v jeho rámci se neuplatní. Je třeba znovu zdůraznit rozdíl mezi stanovením dobývacího prostoru (a jeho případným převodem) a skutečným zahájením dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru, jemuž musí předcházet také rozhodnutí o povolení zahájení dobývání výhradního ložiska. Tento rozdíl je upraven v prvních dvou větách ustanovení § 24 odst. 1 HZ, podle nichž platí: *„Oprávnění organizace k dobývání výhradního ložiska vzniká stanovením dobývacího prostoru. Zahájit dobývání výhradního ložiska ve stanoveném dobývacím prostoru může však organizace až po vydání povolení obvodním báňským úřadem.“* Jelikož je to právě až proces samotného dobývání (těžby), který je způsobilý zasáhnout mj. do práv vlastníků pozemků, na kterých se dobývací prostor již nachází, předchází vydání povolení k zahájení dobývání výhradního ložiska právě řešení střetu zájmů, což vyplývá z § 33 odst. 1 HZ, dle něhož: *„Jestliže jsou využitím výhradního ložiska ohroženy objekty a zájmy chráněné podle zvláštních předpisů, objekty a zájmy fyzických nebo právnických osob, jsou organizace, orgány a fyzické a právnické osoby, jimž přísluší ochrana těchto objektů a zájmů, povinny ve vzájemné součinnosti řešit tyto střety zájmů a navrhnout postup, který umožní využití výhradního ložiska při zabezpečení nezbytné ochrany uvedených objektů a zájmů.“* Ustanovení § 33 odst. 4 HZ pak zcela jednoznačně uvádí: *„Organizace, která žádá o povolení otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska, je povinna doložit obvodnímu báňskému úřadu, že střety zájmů byly vyřešeny.“* Bez vyřešení střetu zájmů tedy nemůže obvodní báňský úřad vydat povolení k dobývání výhradního ložiska. K převodu dobývacího prostoru však taková povinnost stanovena není.

90. Z těchto důvodů je třeba souhlasit se správními orgány, že manželé K. vskutku nemohli být na svých vlastnických právech k pozemku dotčení převodem dobývacího prostoru Stráž nad Ohří. Proto ani nebyl důvod od nich vyžadovat souhlas s příslušnou veřejnoprávní smlouvou podle § 168 správního řádu, a jen jeho absencí tedy nelze dovozovat její neplatnost.
91. Nesprávného právního posouzení věci se týká i další žalobní bod. V něm žalobkyně tvrdí, že řešení střetu zájmů podle § 33 HZ připadá v úvahu v jakékoli situaci, kdy jsou využitím výhradního ložiska ohroženy určité objekty a zájmy, což nastalo v žalované věci, v níž z původního zdánlivého vyřešení vztahů mezi společnostmi Omnigon, s.r.o. a žalobkyní vyvstal současný střet zájmů kvůli neplnění smluvních povinností prve jmenovanou společností, což vedlo k odstoupení od smlouvy žalobkyní, a proto by měl tento střet zájmů být správními orgány aktivně řešen.
92. S tímto názorem žalobkyně nelze souhlasit.
93. Vypořádání tohoto žalobního bodu je nutno, pro kontext věci, rekapitulovat rozhodující skutečnosti, které soud zjistil ze správního spisu. Předně, ve svém podání ze dne 5. 3. 2021 nazvaným „Návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy“ se žalobkyně domáhala zrušení veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi jejím otcem coby fyzickou osobou podnikající J. H.-Stavby Prunéřov a společností Omnigon, s.r.o. dne 14. 4. 2014 mj. s odkazem na to, že společnost Omnigon, s.r.o. neuhradila kupní cenu za ideální spoluvlastnický podíl v rozsahu 45/100 na pozemcích, na kterých se rozkládá dobývací prostor Stráž nad Ohří. Tato kupní smlouva byla uzavřena dne 2. 5. 2014 mezi J. H. (coby fyzickou osobou nepodnikající) a společností Omnigon, s.r.o. a dne 12. 11. 2015 byl k této smlouvě mezi těmiž smluvními stranami uzavřen její dodatek. Žalobkyně, která se po smrti svého otce ujala správy jeho pozůstalosti, získala usnesením Okresního soudu v Chomutově ze dne Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

17. 4. 2020, č. j. 35 D 484/2017-755, souhlas s odstoupením od uvedené kupní smlouvy, což také žalobkyně následně učinila. Podle tvrzení žalobkyně pak v současné době vede Okresní soud v Karlových Varech řízení o žalobě žalobkyně na určení vlastnického práva k předmětným nemovitostem pod sp. zn. 16 C 38/2021.

94. Správní orgán I. stupně ve svém usnesení ze dne 29. 3. 2021, kterým zastavil řízení o žádosti žalobkyně o zrušení veřejnoprávní smlouvy o převodu dobývacího prostoru Stráž nad Ohří, uvedl, že převod dobývacího prostoru nelze spojovat s řešením soukromoprávního titulu k vlastnictví pozemků, na nichž se nachází dobývací prostor. Případné spoluvlastnictví žalobkyně k pozemkům v dobývacím prostoru žalobkyni nezakládá žádné právo nad kontrolou hornické činnosti, neboť ložisko nerostu v dobývacím prostoru je dle § 5 HZ vlastnictvím České republiky. Proto by případné spoluvlastnictví těchto pozemků žalobkyni zakládalo právo na vypořádání soukromoprávního titulu k užívání nemovitostí, ovšem nikoliv z titulu dobývacího prostoru, ale z titulu povolené hornické činnosti a prováděné těžby, které se však převodu dobývacího prostoru bez dalšího netýká.
95. Tuto argumentaci potvrdil v žalobou napadeném rozhodnutí i žalovaný, když nad její rámec ještě podrobněji vyložil rozdíly mezi instituty stanovení (změny či převodu) dobývacího prostoru a řešení střetu zájmů, a vyložil, jakým způsobem a kdy jsou soukromoprávní zájmy vlastníků pozemků, na nichž se nachází dobývací prostor, chráněny; způsobem takové ochrany je dohoda (smlouva) podle § 33 odst. 2 HZ, která má soukromoprávní povahu. Nedojde-li k jejímu uzavření s vlastníkem předmětných pozemků, organizace nemůže zahájit dobývání výhradních ložisek. Má-li tedy žalobkyně za to, že společnost Omigron, s.r.o. nemá soukromoprávní titul pro provádění hornické činnosti v předmětném dobývacím prostoru na jejích pozemcích, je nutno takovou situaci řešit soukromoprávní cestou, a to ve vztahu k možnému porušení soukromoprávní smlouvy (o převodu vlastnického práva k ideálnímu spoluvlastnickému podílu na pozemcích, na nichž se nachází dobývací prostor Stráž nad Ohří, pozn. soudu), nikoli cestou orgánů báňské správy.
96. S tímto hodnocením věci správními orgány se lze podle názoru Krajského soudu v Plzni ztotožnit. Nelze přehlédnout, že žalobkyně setrvale směřuje soukromoprávní a veřejnoprávní aspekty věci: správní orgány opakovaně žalobkyni vysvětlily, že veřejnoprávní smlouva o převodu dobývacího prostoru se vlastnického práva k pozemkům, na nichž byl stanoven dobývací prostor, nijak nedotýká. Navíc není možno odhlédnout ani od toho, že žalobkyně se domáhá provedení řešení střetu zájmů podle § 33 HZ v době, kdy ještě ani sama neprokázala, že je skutečně vlastníkem předmětných pozemků (resp. ideálního spoluvlastnického podílu na nich), o této otázce dosud probíhá dle slov žalobkyně spor před Okresním soudem v Karlových Varech, který nebyl pravomocně ukončen. Její nároky na provedení řešení střetu zájmů jsou tak přinejmenším předčasné a argumentace o tom, zda se má střet zájmů řešit toliko před zahájením procesu těžby nebo v celém jejím průběhu, je nyní ryze akademická, protože vybočuje ze skutkových okolností projednávané věci. Pokud žalobkyně dosud není vlastníkem, resp. spoluvlastníkem těch pozemků, na nichž byl stanoven dobývací prostor, k žádnému řešení střetu zájmů s ohledem na její vlastnické právo nemohlo dojít buď jak buď, neboť ani žádný střet zájmů nemohl ještě nastat, když se žalobkyně svého vlastnického práva dosud toliko domáhá.
97. Otázka vlastnického práva žalobkyně k ideálnímu spoluvlastnickému podílu na předmětných pozemcích přitom nemá žádnou souvislost s platností veřejnoprávní smlouvy o převodu dobývacího prostoru. Tyto smlouvy na sobě nejsou nijak závislé: Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

ostatně to neplyne ani z jejich obsahu. Soud se ze smlouvy o převodu dobývacího prostoru uzavřené dne 14. 4. 2014, jež je součástí správního spisu, přesvědčil, že převod byl sjednán jako bezúplatný s výslovným prohlášením, že převodce, tj. J. H.-Stavby Pruněrov, nemá vůči nabyvateli v souvislosti s převodem dobývacího prostoru žádné finanční nároky (čl. II smlouvy). Dále bylo v této smlouvě výslovně ujednáno, že dobývací prostor přechází na nabyvatele, tj. na společnost Omnigon, s.r.o., bez dalších podmínek dnem účinnosti této smlouvy (čl. IV bod 2. smlouvy). Obsahem správního spisu je pak i kupní smlouva ze dne 2. 5. 2014 (včetně jejího dodatku ze dne 12. 11. 2015) uzavřená mezi J. H. coby prodávajícím a společností Omnigon, s.r.o. coby kupujícím, jejímž předmětem je prodej pozemků parc. č. 863 v k. ú. Stráž nad Ohří, obec Stráž nad Ohří, jehož výlučným vlastníkem byl J. H., a ideální spoluvlastnický podíl v rozsahu 45/100 na pozemcích p. č. st. XA, p. č. st. XB vč. na něm stojící budovy bez č. p. či č. e., p. č. st. XC p. č. st. XD, p. č. st. XE vč. na něm stojící budovy č. p. XG a p. č. X, vše v k. ú. a obci X. Ani tato smlouva jakkoli nenavazuje na smlouvu o převodu dobývacího prostoru.

98. Pokud tedy žalobkyně uvádí, že se tu jedná o protiprávní stav akceptovaný správními orgány, neboť dochází k těžbě na cizím pozemku bez finanční kompenzace, konstatuje Krajský soud v Plzni, že žalobkyně dosud neprokázala, že by k těžbě docházelo na jejím pozemku. Své vlastnictví k těmto pozemkům dosud žalobkyně toliko tvrdí a toho času nebylo o jejím vlastnickém právu k nim dosud rozhodnuto. Pokud žalobkyně své tvrzení o vlastnickém právu k předmětným pozemkům prokáže, pak bude skutečně mít možnost domáhat se kompenzace za užití těchto svých pozemků, nicméně rovněž cestou soukromoprávní. Souhlasit tedy není možno ani s tím, že by prostředkem k řešení situace, kdy by na pozemku patřícím žalobkyni vskutku k těžbě bez jakéhokoli jejího souhlasu docházelo, bylo zrušení veřejnoprávní smlouvy o převodu dobývacího prostoru. Jak snad dostatečně jasně vyplývá ze shora uvedeného, samotná smlouva o převodu dobývacího prostoru se nijak nedotýká vlastnického práva žalobkyně k pozemkům, na kterých byl stanoven dobývací prostor. Proto ani nemůže být zrušení jeho převodu cestou, jak vlastnická práva žalobkyně chránit.

Závěr a náklady řízení

99. Soud konstatuje, že vypořádal žalobou uplatněné žalobní body, jejichž rozsahem a obsahem byl vázán podle § 75 odst. 2 s. ř. s. Tyto žalobní body přitom shledal nedůvodnými. Se žalobkyní bylo možno souhlasit toliko potud, pokud tvrdila, že smlouva o převodu dobývacího prostoru je smlouvou veřejnoprávní. Soud ve svém rozsudku popsal důvody, které jej vedly k závěru, že tomuto názoru žalobkyně je nutno přisvědčit a že názor prezentovaný žalovaným, podle něhož jde o smlouvu soukromoprávní, je nesprávný. Tento dílčí nedostatek napadeného rozhodnutí však neměl na výsledek soudního řízení správního vliv, neboť i přes něj žalobou napadené rozhodnutí ve světle uplatněných žalobních bodů obstálo. Napadené rozhodnutí nebylo soudem shledáno nepřezkoumatelným ani z hlediska uplatněných žalobních bodů nezákonným, a proto soud výrokem I. tohoto rozsudku žalobu zamítl.
100. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť žaloba byla soudem zamítnuta. Žalovaný je nicméně správním orgánem, který nemá právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem jeho běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nějaké takové náklady žalovaný v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložil. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

101. O náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 5 s. ř. s., dle něhož: *„Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.“* Soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádné povinnosti, ze kterých by jim mohly vzniknout náklady řízení. Výrokem III. tohoto rozsudku tak nepřiznal osobám zúčastněným na řízení právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 19. července 2022

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu